

*Bemærkninger til de enkelte paragraffer**Til § 1*

Lovforslagets formål afspejler behovet for at fremme en videnbaseret vækst i det danske samfund. Offentlige forskningsinstitutioner udgør en meget væsentlig kilde til produktion af ny viden, og en effektiv videnuveksling mellem forskning og erhvervsliv er af afgørende betydning for at fastholde og udbygge Danmarks position som moderne velfærdssamfund.

Med lovforslaget etableres et åbent og dynamisk marked for handel med rettigheder til opfindelser mellem offentlige forskningsinstitutioner og private virksomheder.

Til § 2

Bestemmelsen i § 2 afgrænser lovens anvendelsesområde til opfindelser, der er gjort af en arbejdstager som led i sit arbejde ved en institution som nævnt i § 6.

Til § 3

Lovens anvendelsesområde er begrænset til de opfindelser, der kan opnå patent i medfør af patentloven (lovbekendtgørelse nr. 366 af 9. juni 1998), og de frembringelser, der kan registreres som brugsmodelefter brugsmodelloven (lovbekendtgørelse nr. 367 af 9. juni 1998).

Ophavsret til et litterært eller kunstnerisk værk, der er reguleret via ophavsretsloven, er ikke omfattet af forslaget. Værker i form af EDB-programmer henregnes til litterære værker.

For EDB-programmer gælder i medfør af ophavsretslovens § 59 (lovbekendtgørelse nr. 706 af 29. september 1998) at, ophavsretten til et edb-program, der er frembragt af en arbejdstager under udførelsen af dennes arbejde eller efter arbejdsgiverens anvisninger, overgår til arbejdsgiveren. Der findes ikke undtagelser for så vidt angår uddannelses- og forskningsinstitutioner.

Dette indebærer, at ophavsretten til edb-programmer frembragt i ansættelsesforhold på et universitet eller anden højere uddannelsesinstitution under Forskningsministeriet eller en sektorforskningsinstitution, tilkommer institutionen.

Til § 4

Med den anførte definition af »arbejdstager« opnås i forhold til de hidtidige regler i lov om arbejdstageres opfindelser en ligestilling af rettigheder og pligter for videnskabeligt personale ved universiteter og sektorforskningsinstitutioner. Endvidere opnås en ligestilling af rettigheder og pligter for videnskabeligt og an-

det personale ved universiteterne, idet det videnskabelige personale hidtil har haft en fortrinnsstilling efter lov om arbejdstageres opfindelser.

Med denne ligestilling bidrages til en fortsat harmonisering af ansættelsesvilkårene ved universiteter og sektorforskningsinstitutioner. Endvidere sikres det, at institutionerne alene skal operere med ét regelsæt for ansattes opfindelser, uanset om disse er gjort af videnskabeligt personale alene eller af videnskabeligt og andet personale i forening.

Lovforslagets regler gælder såvel for medarbejdere ansat i faste som i tidsbegrænsede stillinger. Som arbejdstagere indgår også ph.d.-studerende ansat ved den pågældende institution.

Ph.d.-studerende, som ikke er ansat på institutionen, har den fulde ret til egne opfindelser, medmindre andet er aftalt.

Alle ph.d.-studerende omfattet af Finansministeriets cirkulære af 25. november 1997 om aftale om lønede ph.d.-stipendiater er at betragte som ansatte. Disse betegnes som »lønede ph.d.-stipendiater« for at undgå eventuelle misforståelser i forhold til ph.d.-stipendiater med stipendium fastsat med hjemmel i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-ph.d.-stipendium).

For eksternt ansatte ph.d.-studerende, som f.eks. erhvervsforskerstuderende, eller for ph.d.-studerende med anden privat projektf finansiering, kan institutionen og ansættelsesvirksomheden efter § 9 indgå aftale om retten til opfindelser gjort som led i ph.d.-forløbet.

Øvrige studerende er ikke omfattet af lovforslaget. Dog er studerende, der samtidig er ansat på institutionen, omfattet af loven, for så vidt angår arbejde udført som led i ansættelsesforholdet.

Hvor en opfindelse er gjort i samarbejde mellem studerende og ansatte ved en institution omfattet af loven, må rettighederne til opfindelsen fastsættes ved konkret aftale. En vejledning vedrørende sådanne aftaler er givet i Undervisningsministeriets cirkulære nr. 169 af 16. juli 1973 om »anvendelsen af de studerendes opgaver og deres rettigheder i forbindelse hermed«.

Til § 5

Bestemmelsen indebærer, at alle aktiviteter udført som led i arbejdstagerens ansættelsesforhold er omfattet af lovforslaget. Dette gælder uanset, om et forsknings-, udviklings- eller undervisningsforløb er udført efter opdrag, eller om en opfindelse er gjort i et forløb, hvor både valg af emne og metode er overladt til den enkelte arbejdstager.

Opfindelser gjort af arbejdstageren uden for dennes ansættelsesforhold er ikke omfattet af lovforslaget.